

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Cob/27/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8413202860
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8413202860.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Mareka Košča a JUDr. Viery Zolákovej, v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Příkop 843/4, Zábřdovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČ: 264 29 705, proti žalovanej: L. M., A.. X.X.XXXX, W. E. XXX/XX, XXX XX O., štátna občianka SR, zastúpenej JUDr. Zsoltom Suverom, advokátom so sídlom v Košiciach, Murgašova 3, o zaplatenie zmenkovej sumy 536,23 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 4Cb/45/2013-33 zo dňa 7.11.2014, takto

rozhodol:

Mení rozsudok súdu prvej inštancie v tej časti, ktorou bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 536,23 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy 686,47 eur od 31.7.2009 do 24.1.2010, 6% ročný úrok zo sumy 686,47 eur od 25.1.2010 do 12.1.2012, 6 % ročný úrok zo sumy 454,23 eur od 13.1.2012 do 14.2.2012, 6 % ročný úrok zo sumy 372,23 eur od 15.2.2012 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy predstavujúcej 2,29 eur všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku tak, že žalobu v tejto časti zamietá.

Žalovanej proti žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1) Provinštančný súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že:

„I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu vo výške 536,23 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy 686,47 eur od 31.7.2009 do 12.1.2012, čo predstavuje sumu 1.537,72 eur, zo sumy 454,23 eur od 13.1.2012 do 14.2.2012, čo predstavuje sumu 51 eur, zo sumy 372,23 eur od 15.2.2012 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 686,47 eur od 25.1.2010 do 12.1.2012, čo predstavuje sumu 81,24 eur, zo sumy 454,23 eur od 13.1.2012 do 14.2.2012, čo predstavuje sumu 3,35 eur, zo sumy 372,23 eur od 15.2.2012 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy vo výške 2,29 eur, to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

II. Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 32 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 140,10 eur, to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.“

2) Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobca proti žalovanej uplatnil právo na zaplatenie pohľadávky podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007. Právnym titulom návrhu je zmenka so zmenkovou sumou vo výške uvedenej vo výrokovej časti tohto rozsudku, zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy od 31.7.2009 do 12.1.2012, čo predstavuje sumu 1.537,72

eur, zo sumy 454,23 eur od 13.1.2012 do 14.2.2012, čo predstavuje sumu 51,- eur, zo sumy 372,23 eur od 15.2.2012 do zaplattenia, 6 % ročným úrokom zo zmenkovej sumy uvedenej vo výrokovej časti tohto rozsudku od 25.1.2010 do 12.1.2012, čo predstavuje sumu 81,24 eur, zo sumy 454,23 eur od 13.1.2012 do 14.2.2012, čo predstavuje sumu 3,35 eur, zo sumy 372,23 eur od 15.2.2012 do zaplattenia a zákonné právo na zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Pretože zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ zmenku previedol na žalobcu. Po zaplattení súdneho poplatku za návrh súd doručoval žalovanej kópiu návrhu na uplatnenie pohľadávky s vyplnenou časťou vzorového tlačiva C na odpoveď. Žalovaná vo vyplnenom tlačive C nevzniesla k podanému návrhu námietky a pohľadávku akceptovala. Z prvopisu zmenky mal súd preukázané skutkové tvrdenia navrhovateľa uvedené v návrhu. Zmenka, okrem údaju splatnosti, obsahuje všetky náležitosti predpísané článkom I. § 75 zákona číslo 191/1950 Zb.. Napriek tomu nie je neplatná, keďže v zmysle článku I. § 76 ods. 2 tejto právnej úpravy o vlastnej zmenke, v ktorej nie je údaj o splatnosti, platí, že je splatná na videnie. Zmenka na videnie je splatná pri predložení a na platenie musí byť predložená do jedného roka od dátumu vystavenia, ale vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. V prípade žalovanej zmenky, určil vystaviteľ pre predloženie zmenky na platenie lehotu 4 roky odo dňa vystavenia. Z návrhu vyplýva, že remitent predložil odporcovi zmenku na platenie. Doložka „bez protestu“ zbavila remitenta povinnosti urobiť protest pre neplatenie a súčasne preniesla dôkazné bremeno na preukázanie, že lehoty neboli dodržané, na odporcu. Za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne uznáva aj jej uplatnenie na súde. Navyše, podľa článku I. § 53 ods. 1 v spojení s § 78 ods. 1 Zmenkového zákona, zmeškaním lehoty majiteľ ne stráca práva proti vystaviteľovi vlastnej zmenky. V zmenkách splatných na videnie môžu vystaviteľ v zmysle článku I. § 5 v spojení s § 77 ods. 2 Zmenkového zákona ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V danom prípade tak učinil sadzbou 0,25 % denne. Výška úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vistazmenke, Zmenkovým zákonom upravená nie je. Jej určenie sa ponecháva na vystaviteľa. Žalobca zmenku nadobudol indosamentom (rubopisom) a aj keď zjavne k indosácii došlo až po splatnosti zmenky, stal sa riadne majiteľom zmenky, preto môže podľa článku I. § 48 ods. 1 v spojení s § 77 ods. 1 Zmenkového zákona, postihom žiadať od žalovanej zmenkovú sumu s dojednanými úrokmi, 6 % úroky odo dňa splatnosti a odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy.

3) Výrok o trovách konania odôvodnil prvoinštančný súd podľa článku 16 Nariadenia. Priznal žalobcovi náhradu zaplatteného súdneho poplatku i náhradu trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia, písomné podanie na súd (návrh) a odpoveď na vyjadrenie odporcu, ako aj 3 krát režijný paušál.

4) Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Namieta, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko prvostupňový súd právny vzťah posúdil ako zmenkový právny vzťah, pričom v danom prípade sa jednalo o poskytnutie úveru, čiže jedná sa o vzťah spotrebiteľský. Poukázala na ust. § 265 Obchodného zákonníka, podľa ktorého, výkon práva, ktorý je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nepožíva právnu ochranu. V porovnaní s § 3 Občianskeho zákonníka, ktorý zakazuje výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, v ustanovení § 265 Obchodného zákonníka ide o konkretizáciu a prispôbenie tohto pojmu na oblasť obchodných vzťahov. To znamená, že aj v rámci obchodných vzťahov je neplatný právny úkon, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi. V prípade porušenia dobrých mravov nastáva absolútna neplatnosť právneho úkonu. Pokiaľ sa týka úrokov z omeškania, ak neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy, dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úrok z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa občianskeho práva, t.j. v predmetnom spore záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžník je spotrebiteľ, výšku úrokov z omeškania možno dohodnúť najviac do výšky ustanovenej v nariadení Vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Ďalej uviedla, že je nepochybné, že oprávnený s povinnou uzavreli zmluvu o úvere, pričom vrátenie požičanej sumy je zabezpečené zmenkou údajne podpísanou povinnou, v ktorej nebol vypísaný údaj o výške dlhu a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne. Oprávnený vypísal zmenku aj na zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy 686,47 eur, ako aj 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy 686,47 eur. Uviedla, že tieto plnenia zmenkového a ročného úroku v uvedenej výške sú v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Takúto výšku zmenkového úroku je treba považovať za absolútne neprimeranú,

za hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán. Poukázala na to, že aj zmluvná sloboda účastníkov záväzkového právneho vzťahu nie je neobmedzená a nesmie vybočiť z určitých aj právom akceptovateľných hraníc. Ak ich prekročí, nemožno im priznať právnu ochranu. Keďže konanie oprávneného v danom prípade vybočuje z hraníc, je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nakoľko odplata je neprimerane vysoká. Nie je možné požadovať od druhého účastníka zmluvného vzťahu odplatu v neprimeranej výške. V tomto smere je právne bezvýznamné, či ide o plnenie zo zmenky alebo nie, aj keď zmenka mala povahu zabezpečovaciú, pričom hlavným záväzkom bola zmluva o úvere. Vzhľadom na to, že prvoinštančný súd aplikoval nesprávnu právnu normu, vzťah posúdil ako zmenkový právny vzťah, t.j. prvoinštančný súd nevychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci, žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a následne, aby súd návrh žalobcu zamietol.

5) Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Ako dôvod uviedol, že v konaní uplatnil nárok zo zmenky. Predmetom konania je výlučne zmenka, a nie iný záväzkový právny vzťah. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, pričom voči forme a obsahu zmenky zo strany odporcu neboli vznesené žiadne námietky. Žalobca je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Žalovaná vo všeobecnosti nie je oprávnená vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahov s pôvodným majiteľom zmenky. Keďže tak v sporovom konaní nemôže činiť žalovaná, tým menej tak môže činiť sám súd. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Ob0/3/2008 zo dňa 22.10.2008. Je síce prípustné za určitých okolností uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči žalobcovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany žalovanej a predovšetkým žalovaná nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Nie je prípustné, aby túto úlohu a iniciatívu prevzal súd a suploval aktivitu žalovanej. Podľa žalovanej by dohoda o vyplňovacom práve blankozmenky mala predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku pri poskytovaní spotrebných úverov. V tejto súvislosti poukazuje žalobca na to, že samotný Zákon o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z. pripúšťal, aby na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru bola vystavená zmenka. Limitovaná bola len výška zabezpečenia vo vzťahu k aktuálnej výške dlhu v čase jej vyplnenia. Zmenka preto aj v prostredí spotrebiteľských úverov mohla byť používaná. Zákon nelimituje použite len istého druhu zmeniek ani nevylučuje použitie určitých doložiek a prípustné sú akékoľvek zmenky, akékoľvek doložky a zároveň aj blankozmenky s úpravou vyplnenia zmenky v dohode o vyplňovacom práve. Dohoda o vyplňovacom práve nemohla byť neplatná a nemohla byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou ani v prostredí spotrebiteľských úverov, pretože právna úprava explicitne pripúšťala používanie blankozmeniek. Na svoju právnu argumentáciu poukázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré vo vyjadrení k odvolaniu cituje.

6) Krajský súd v Prešove rozsudkom č.k. 2Cob/31/2015 zo dňa 27.8.2015 rozhodol:

„Potvrdzuje rozsudok súdu prvého stupňa v tej časti, ktorou bola odporkyni uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 536,23 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy 686,47 eur od 31.7.2009 do 24.1.2010, 6% ročný úrok zo sumy 686,47 eur od 25.1.2010 do 12.1.2012, 6 % ročný úrok zo sumy 454,23 eur od 13.1.2012 do 14.2.2012, 6 % ročný úrok zo sumy 372,23 eur od 15.2.2012 do zaplattenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy predstavujúcej 2,29 eur všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej napadnutej časti rozsudok mení tak, že žalobu v prevyšujúcej časti zamietla.“

7) Na základe dovolania žalovanej Najvyšší súd SR ako súd dovolací, uznesením zo dňa 29.11.2016 č.k. 5Obdo/32/2016 rozsudok odvolacieho súdu z 27.8.2015 sp.zn. 2Cob/31/2015-64 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a vo výroku o trovách konania zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Z dôvodov rozhodnutia dovolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd sa dopustil procesného pochybenia, keď pri absencii poučenia prvoinštančným súdom podľa § 120 ods. 4 O.s.p. nedoplnil dokazovanie o skutočnosti, ktoré uviedla žalovaná v podanom odvolaní, a to buď na odvolacom pojednávaní alebo prostredníctvom súdu prvej inštancie vytvorením možnosti strán sa k nemu vyjadriť, prípadne, aby v odôvodnení svojho rozsudku uviedol dôvody, pre ktoré nie je potrebné toto dokazovanie vykonať. Dovolací súd zdôraznil, že podľa jeho názoru neodporuje takýto postup žiadnemu z ustanovení Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007.

8) Po vrátení veci odvolaciemu súdu tento prejednal opätovne zostávajúcu časť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorá bola napadnutá dovolaním a aj dovolacím súdom zrušená. Dovolacím súdom bol zrušený ten výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bola potvrdená časť žalobe vyhovujúcej povinnosti žalovanej na zaplatenie zmenkových nárokov, ako aj výrok súvisiaci, t.j. o náhrade trov konania.

9) V rámci postupu po rozhodnutí dovolacieho súdu odvolací súd na prejednanie podaného odvolania nariadil podľa § 385 ods. 1 CSP (tak, ako bude uvedené ďalej aj s použitím ust. § 470 ods. 1, 2 CSP) pojednávanie, a to za účelom naplnenia tých náležitostí odvolacieho konania, ktoré vyplynuli z rozhodnutia dovolacieho súdu. V rámci prípravy pojednávania bol poskytnutý sporovým konaniami priestor, aby sa vyjadrili aj k záverom, ktoré vyplynuli zo spoločného stanoviska občiansko-právneho kolégia a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 20.10.2015. Odvolací súd volil pritom postup s odkazom na ust. § 382 CSP a vyzval sporové strany na vyjadrenie k možnému použitiu uvedeného stanoviska.

10) Žalovaná v písomnom podaní z 19.12.2017 uviedla, že aj judikatúra Ústavného súdu ČR i Najvyššieho súdu ČR už pripúšťa možnosť prieskumu indosovanej zmenky, ak bola vystavená na základe spotrebiteľskej zmluvy. Uviedla aj skutočnosti, ktoré vyplynuli z predchádzajúceho rozsudku krajského súdu v predmetnej veci. Súdom je známe, že spoločnosť F., X..H..E., pôvodný remitent zmenky, vystavovala zmenky v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľských úverov. Povinnosťou konajúceho súdu bolo aj z úradnej povinnosti skúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, na základe ktorých nie je možné od žalovanej ako spotrebiteľa požadovať plnenie vyplývajúce z prípadného neplatného právneho úkonu, ktorým je v danom prípade zmluva o úvere a dohoda o vyplňovacom práve a samotná zmenka. Keďže dohoda o vyplnení blankozmenky je neprijateľnou podmienkou, aj z toho dôvodu je neplatná. Poukazuje aj na ďalšiu judikatúru súdov Slovenskej republiky ako súdov odvolacích, ale i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Obo 161/2007. Navrhuje, aby Krajský súd v Prešove ako súd odvolací po opakovaní, či doplnení dokazovania rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej časti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené zmenil a žalobu aj v tejto časti zamietol, alternatívne v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Uplatňuje aj nárok na náhradu trov konania.

11) Žalobca sa na výzvu odvolacieho súdu nevyjadril, a tak, ako bude uvedené ďalej, nezúčastnil sa ani nariadeného pojednávania. Nevyjadril sa ani k vyjadreniu žalovanej.

12) Následne Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie podané žalobcom v zmysle § ustanovení 378 a nasl. CSP, riadiac sa tým, že

a. podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

b. podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

13) Odvolací súd mal na zreteli, že žalobca na výzvu odvolacieho súdu nereagoval a nariadeného pojednávania sa nezúčastnil. Súhlasil s prejednaním veci odvolacím súdom v jeho neprítomnosti. Pasivita žalobcu nebola prekážkou pre prejednanie veci odvolacím súdom na nariadenom pojednávaní v jeho neprítomnosti. Odvolací súd zopakoval dokazovanie oboznámením predmetnej zmenky. Vychádzal aj z toho, že na tunajšom odvolacom súde (i na iných odvolacích súdoch SR) sa viedlo (a aj vedie) vysoký počet konaní, v ktorých žalobca uplatnené nároky zakladá na podobných či totožných skutkových dôvodoch odvádzaných od jemu indosovanej zmenky, vystavovanej na základe uzavretej zmluvy o úvere so spoločnosťou F., X..H..E.. a následnej dohody o vyplňovacom práve na zmenku. Aj bez oboznamovania všetkých listín týkajúcich sa obsahu predmetného právneho vzťahu poskytovateľa úveru so žalovanou, odvolací súd dospel k záveru, že môže z hľadiska skutkového riešiť vec cez aplikáciu ustanovenia § 186 ods. 1 CSP, teda vychádzajúc zo skutočností, ktoré sú známe súdu z jeho činnosti. Žalobca nerozporoval ani na výzvu súdu skutkové tvrdenia žalovanej, že úver jej poskytnutý bol spotrebiteľským úverom a na jeho zabezpečenie bola využitá uzavretá dohoda o vyplňovacom práve na zmenku.

14) Preskúmal napadnutý rozsudok v zostávajúcej odvolaní napadnutej časti (tej ktorá bola predmetom konania po čiastočnom zrušení rozsudku odvolacieho súdu dovolacím súdom). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

15) Odvolací súd mal na zreteli i to, že v súlade s článkom 17 ods. 1 Nariadenia, Slovenská republika informovala Komisiu o tom, že na základe procesného práva Slovenskej republiky, bude možné v súlade s článkom 17 Nariadenia, podať opravný prostriedok „odvolanie“ (§ 355 a nasl. CSP) na „krajské sudy“. V odvolacom konaní začatom podaným odvolaním podľa článku 17 Nariadenia rozhoduje odvolací súd Slovenskej republiky podľa procesného práva Slovenskej republiky (článok 19 Nariadenia).

16) Zo zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR prijatého na zasadnutí dňa 20.10.2015 vyplýva :

„ I. Ak navrhovateľ ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý navrhovateľ použil, že:

a) pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ;

b) pokiaľ súd nevzhladne žiadnu nekalosť či neprípustnosť predloženého návrhu, súd pristúpi k prieskumu uplatneného nároku v rozmedzí prípadne vznesených námietok zohľadňujúc ich rozsah a povahu, pri rešpektovaní povinnosti posúdiť prípadnú absolútnu neplatnosť úkonu, ak to z vykonaného dokazovania vyplynie.

II. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

III. Aj v prípade, že nie sú podané kauzálne námietky vystaviteľom zmenky (bez ohľadu na to, či je spotrebiteľom), ktorý je na strane žalovaného, je možné preskúmať a podľa okolností prípadu posúdiť nárok na uplatnený úrok ako nárok uplatnený v rozpore s dobrými mravmi, ak výška uplatneného nároku podľa úvahy súdu takýto exces dosahuje.“

17) K tomuto odvolací súd tomu dodáva, že z vykonaného dokazovania je evidentné, že predmetná zmenka bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka plnenia z úverovej spotrebiteľskej zmluvy. Svedčí o tom číslo zmluvy uvedené na zmenke. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje znenie § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia úverovej zmluvy, podľa ktorého platí, že v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa, alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. Z uvedeného textu teda vyplýva, že predmetná zmenka mohla byť vyplnená len v súlade so znením tohto ustanovenia, k čomu však nedošlo, pretože zmenková suma presahuje výšku maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

18) V súvislosti s odvolacími námietkami považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť aj to, že súd i pri rešpekte k špecifickej a prísne formálnej povahe inštitútu zmenky je vždy povinný prihliadnuť k okolnostiam konkrétnej veci. V prípade spotrebiteľov súd nesmie prehliadnuť ich špecifické záujmy a postavenie. Pri svojej rozhodovacej činnosti musí súd hľadať také interpretačné a aplikačné východiská, ktoré zabránia zneužívaniu práv v dôsledku aplikácie zmenkového inštitútu neprímerane v neprospech niektorého z účastníkov zmenkového vzťahu.

19) V tomto smere odvolací súd odkazuje na judikované závery vyplývajúce z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, podľa ktorých sú sudy povinné aj bez návrhu posúdiť nekalý charakter neprijateľnej zmluvnej

podmienky, aby sa skutočne dosiahol sledovaný zmysel a cieľ čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS. Tu možno spomenúť napr. rozhodnutie vo veci Mostaza Claro C-168/05, Godart C-429/05, alebo Oceano Gruppo Editorial C-240/98 až C-244/08. Čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách stanovuje: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú Smernica 93/13/EHS zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (viď napr. v rozsudku C 76/10 čl. 50). V súvislosti s rozsudkom na základe uznania treba spomenúť aj rozhodnutie COFIDIS C-473/00, v ktorom súd rozhodol, že s ohľadom na potrebu ochrany spotrebiteľa a naplnenie čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, ktorý predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, súd nemá aplikovať a prihladiť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zavedenej Smernicou Rady 93/13/EHS.

20) Vo veľkom počte rozhodnutí, ktoré boli predmetom konania na tomto súde, v nadväznosti i na vyššie spomenuté stanovisko Najvyššieho súdu SR bol privodený záver o tom, že dohoda o vyplňovacom práve zmenky, ktorú spotrebiteľ uzatváral v rámci uzavretej, alebo spolu s uzavretou zmluvou o úvere je neplatná, a preto sú aj neplatné tie nároky, ktoré vzišli z vyplnenia zmenky podľa tejto dohody. Za takéhoto stavu nemá odvolací súd dôvod, aby sa odchyľil od jednotnej praxe súdov, pretože aj v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR na totožné situácie by mal súd privodiť aj totožný právny záver. Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25)

21) Z týchto dôvodov odvolací súd posúdil podané odvolanie v rámci tých skutočností, na ktoré bol povinný prihliadať v rámci záväzného právneho názoru prijatého dovolacím súdom (§ 455 CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie v zostávajúcej časti, teda v tej časti, ktorá zostala po predchádzajúcom rozhodnutí ako vyhovujúca, zmenil a návrh aj v tejto časti zamietol. Postupoval tak v zmysle ustanovenia § 388 CSP a privodil stav, že aj v tejto časti žalobný návrh zamietol.

22) Keďže došlo k zmeňujúcemu rozhodnutiu (v nadväznosti aj na predchádzajúce rozhodnutie, ktorým odvolací súd čiastočne menil predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie), výsledok tohto konania svedčí o tom, že žalovaná bola v celom rozsahu úspešná, a preto pri aplikácii ustanovení § 396 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP odvolací súd priznal žalovanej nárok na náhradu trov celého konania s tým, že výšku tohto nároku vyčíslil súd prvej inštancie postupom podľa § 262 CSP.

23) Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP, § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).